

'SCHOUDE AAN SCHOUDE MET AFRIKAANSE GEZONDHEIDSWERKERS'

Nele Vangheluwe (Rc Gent) is als spoedarts verbonden aan ziekenhuizen in Deinze en Oostende. Tijdens haar vakantieperiodes is ze echter in Afrika te vinden, waar ze helpt bij de uitbouw van spoedafdelingen in plaatselijke hospitalen. 'De noden zijn enorm, maar de inzet van mijn Afrikaanse collega's dwingt bewondering af.'

Sinds 2005 reist Nele een viertal keer per jaar naar landen als Congo, Rwanda, Burundi en Benin. Als vrijwillig expert bij Artsen Zonder Vakantie (AZV) zet ze zich in voor een toegankelijke en kwaliteitsvolle gezondheidszorg. Vanuit haar expertise focust zij vooral op spoedeisende hulp, een domein dat in Afrika nog grotendeels in de kinderschoenen staat. Door een goede wisselwerking met de plaatselijke collega's zorgt ze ervoor dat de aanpak optimaal is aangepast is aan de lokale omstandigheden.

Tijdens trajecten van (in principe) drie jaar geeft Nele opleidingen en gaat ze mee aan de slag, terwijl AZV medisch materiaal ter beschikking stelt. 'Het is mooi om te zien dat er bij elke missie enkele stappen voorwaarts worden gezet. Op drie jaar tijd kan je veel realiseren. Samen stellen we protocollen op, op maat van hun spoeddienst. We leggen een urgentiekast aan. We behandelen vragen als 'Wat doe je met een acuut zieke patiënt?', 'Welke waarden meet je?'

'Waar moet die naartoe?... Zowel theoretische als praktische aspecten komen aan bod. We doen bijvoorbeeld ook reanimatieoefeningen, aan de hand van een oefenpop die ik daarvoor meebreng.' De missies verlopen in het gezelschap van een verpleegkundige, uit Europa of uit één van de Afrikaanse partnerlanden van AZV. 'Mijn tijd, mijn kennis en mijn hart delen met de gezondheidswerkers en hun patiënten in Afrika, geeft me zoveel energie. 'Wie geeft, ontvangt', leerde een collega in Benin me ooit, en ik weet dat ze gelijk heeft.'

Eleo aan het leven!

In oktober was Nele nog in het ziekenhuis van Katak-Kombe (DR Congo). Dit partnerziekenhuis van AZ Maria Middelaers ligt in de centrale provincie Sankuru. Het ziekenhuis bedient een regio van 8.400 km² (of meer dan een vierde van België), met 161.000 inwoners (van wie ongeveer 45 % jonger is dan 15 jaar). 'Ziek worden en een behandeling krijgen, is in Afrika allesbehalve een evidentie. Hier voel je de ware toedracht

van de 'struggle for life'. Toch heb ik er mijn hart verloren. De hartelijkheid van de mensen doet zo'n deugd. Er heerst een echt gemeenschapsgevoel; het is haast onmogelijk je hier alleen te voelen. En dan is er natuurlijk de prachtige natuur. Bij de minste gelegenheid is er muziek en dans. Met veel creativiteit bedenken de mensen oplossingen voor allerlei problemen en hun besommeringen doen hun nooit de glimlach verliezen... Wist je dat in de lokale taal - het Tetela - het woordje "neen" niet bestaat? Hier bestaat alleen een ja: "eleo". *Eleo aan het leven!*

Het grote struikelblok is en blijft de schrijnende armoede onder de bevolking, die veel moeite moet doen om medische zorgen te betalen. Stilaan ontwikkelt zich een systeem van ziekenfondsen, maar die komen moeilijk van de grond. 'De mensen leven in het nu. Ze hebben al zoveel moeite om te overleven en de dag door te komen, dat ze minder met eventuele problemen in de toekomst bezig zijn. Betalen voor iets wat ze misschien niet nodig zullen hebben, is in die context niet vanzelfsprekend!

Aangezien klassieke ambulances vaak niet voorhanden of inzetbaar zijn op de hobbelige en modderige wegen, verloopt het ziekenvervoer grotendeels per motor. Die worden dan omgevormd tot een voertuig dat een zieke persoon min of meer comfortabel kan vervoeren. In Katoko-Kombe werd een lokaal comité opgericht dat met eenvoudig materiaal (schoppen, houwelen, kruiwagens...) een aantal wegen (pistes) herstelt en onderhoudt. Met de steun van de provincie Oost-Vlaanderen werden de voorbije jaren twee motor-ambulances aangekocht. Niet alle kleine gezondheidscentra hebben gsm-bereik. Soms wordt een radioverbinding ingesteld, waarmee de gezondheidswerkers het ziekenhuis kunnen vragen een motor uit te sturen. Een deel van de kosten wordt door de bevolking zelf gedragen. Hiervoor betaalt iedereen die op consultatie gaat in een gezondheidscentrum een kleine bijdrage. Die komt terecht in een solidariteitsfonds, waarmee uitgaven zoals de premies voor de chauffeurs, en het onderhoud en de aankoop van brandstof voor de motoren worden gedekt.

'Bij Rc Gent kan ik op veel belangstelling en steun rekenen voor mijn missies', zegt Nele. 'Ik houd de club dan ook telkens op de hoogte van mijn activiteiten ter plaatse. Waar mogelijk zoek ik ook in Congo contact met Rotary, maar door de enorme afstanden is dat niet evident. Ik ken wel een aantal Rotariërs in Kinshasa en heb goede contacten met een arts-Rotariër uit Bukavu.'

Vrouwen nemen het voortouw

In de provincie Tshuapa, in het noordwesten van Congo bij de evenaar, heeft Nele ook een eigen project opgezet. Het gaat om een erg afgelegen gebied, verstoken van alle hulp. Kinderen sterven er geregeld aan ziekten als mazelen, en vrouwen in het kraambed. Operaties zijn vaak niet mogelijk, bij gebrek aan steriel materiaal. 'Ik leerde de regio kennen via een professor die er al actief was. In Bokungu-Ikela wil ik inzetten op de verbetering van de levensomstandigheden en de gezondheidszorg. In de eerste plaats is er nood aan een waterput, en aansluitend dient de ondervoeding aangepakt te worden. Zoals vaak in Afrika, nemen de vrouwen hierbij het voortouw. De communicatie vanuit België is wel een uitdaging, er is ginds maar sporadisch internet beschikbaar. Ook mijn zoon is betrokken bij het initiatief. Hij is van plan er een moestuinproject te ontwikkelen.'

Het pendelen tussen twee werelden vereist wel enig aanpassingsvermogen van Nele. 'In Afrika leef ik op het ritme van de

dag. Ik eet wat de pot schaft. In mijn vrije uren valt er niet veel meer te doen dan een boek te lezen, wat werk voor te bereiden of een wandeling te maken. Vaak valt na een bepaald uur de elektriciteit uit. Terug in België vind ik het enorme aanbod aan voeding en luxeproducten telkens weer confronterend. Het bezorgt me een zekere keuzestress. In Katoko-Kombe aten we iedere dag hetzelfde: rijst of maniok, wat vlees of vis, en een groene bladgroente. Ik slaag er nog steeds niet in om alle groene groenten daar uit elkaar te houden - alles wat eetbaar is, wordt klaar gemaakt. De verschillen tussen die twee werelden vallen moeilijk te rijmen. Ik kan zelfs niet zeggen aan welke ik de voorkeur geef...'

Steven Vermeylen

STEUN AAN SPANJE EN LIBANON VIA DE KONING BOUDEWIJNSTICHTING

Naar aanleiding van de watersnoodramp in Spanje heeft gouverneur Dimas Rizzo van het betrokken district 2203 een oproep tot steun gelanceerd. Op 31 oktober is er al een crisiscomité opgericht om de noodhulp vanuit Rotary te coördineren. Ondertussen hebben Rotariërs de handen uit de mouwen gestoken om tegemoet te komen aan de meest dringende behoeften van de getroffen bevolking, zoals water, voedsel en kleding. Maar ook op langere termijn zal er steun nodig zijn om de slachtoffers deze ramp te boven te doen komen.

Via het Fonds Rotary Belgium bij de Koning Boudewijnstichting worden er financiële bijdragen verzameld om deze inspanningen te ondersteunen m.b.v. de Rotary Foundation.

Rekening BE10 0000 0000 0404 - gestructureerde mededeling: +++ 623/3934/10083 +++. Zie ook <https://donate.kbs-frb.be/F-RotarySpain/~mijn-donatie>.

Ook in Libanon is de situatie precar. Het land staat aan de rand van een humanitaire ramp, met meer dan 1.000.000 ontheemden. Duizenden gezinnen, kinderen, jongeren en bejaarden zijn dakloos en op de vlucht voor het oorlogsgeweld. Ze slapen meestal op de vloer, in gebouwen die niet ontworpen zijn om in te wonen, of ze worden opgevangen bij burgers thuis of in scholen, gemeenschapscentra enz. Ook hier zijn de noden overweldigend. Giften voor Libanon zijn welkom op hetzelfde rekeningnummer, met de gestructureerde mededeling

+++623/3927/10067+++ of online: <https://donate.kbs-frb.be/FTRF-Lebanon/~mijn-donatie>.

Voor elke schenking van 40 € of meer per jaar profiteert u van een belastingvermindering van 45%. Met een gift vóór 31 december geniet u nog dit jaar van dit belastingvoordeel.

© Artur / Adobe Stock